

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 63/2025 van 13 augustus 2025

Betreft: een voorontwerp van ordonnantie *tot wijziging van de ordonnantie van 26 juli 2013 houdende omzetting van richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG, met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2023/2226/EU van de Raad van 17 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen* (CO-A-2025-073)

Trefwoorden: belastingen – doeleinden – (categorieën) van verwerkte gegevens -bewaartermijn – verwerkingsverantwoordelijkheid

Originele versie

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Sven Gatz, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt, de Promotie van meertaligheid en van het Imago van Brussel (hierna: de aanvrager), ontvangen op 13 juni 2025;

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

Brengt op 13 augustus 2025 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De *aanvrager* verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 26 juli 2013 houdende omzetting van richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG, met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2023/2226/EU van de Raad van 17 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen (hierna: voorontwerp).

Context en voorgaanden

2. Het voorontwerp voorziet in de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2023/2226/EU van de Raad van 17 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen.

3. Ofschoon Richtlijn 2011/16/EU reeds herhaaldelijk werd gewijzigd en omgezet teneinde de belastingautoriteiten meer middelen te verschaffen op het gebied van fiscale transparantie, was er nog steeds behoefte aan verbetering van de bepalingen die betrekking hebben op alle vormen van uitwisseling van (fiscale) inlichtingen en administratieve samenwerking.¹

4. De verbetering betreft, naast het invoegen van nieuwe definities (artikel 4 van het ontwerp), de:

- Aanpassing van de meldingsplicht bij meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies, als gevolg van een arrest van het Hof van Justitie (artikel 7 van het ontwerp);
- Aanpassing van de automatische uitwisseling van inlichtingen tussen de lidstaten in verband met de voorafgaande grensoverschrijdende beslissing in fiscale zaken (artikel 6 van het ontwerp), en verduidelijking van de lijst waarvoor de verzamelde inlichtingen voor mogen worden gebruikt (artikel 10 van het ontwerp);
- Versterking van de automatische uitwisseling van inlichtingen, m.n. uitbreiding tot inkomsten uit dividenden zonder bewaarneming (artikel 5 van het ontwerp);
- Invoering van een rapportageverplichting voor aanbieders van cryptoactivadiensten en de automatische uitwisseling tussen de lidstaten van de inlichtingen over de cryptoactiva door de

¹ Nota aan de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, p. 1.

rapporterende aanbieders van cryptoactivadiensten (inlichtingen die door de aanbieders moeten worden verzameld en geverifieerd met betrekking tot de te rapporteren personen – artikel 9 van het ontwerp);

- Invoeren van een minimale bewaartermijn van gegevens die zijn verkregen door de uitwisseling van inlichtingen tussen de lidstaten (artikel 13 van het ontwerp).

5. De Europese toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) heeft een advies uitgebracht over het voorstel dat Richtlijn 2023/2226/EU is geworden.² Voor de goed orde verwijst de Autoriteit hiernaar.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

6. De Autoriteit merkt op dat, gelet op de zeer grote nauwkeurigheid en volledigheid van Richtlijn 2023/2226/EU, de bewegingsvrijheid van de Belgische wetgever zeer beperkt is. Richtlijn 2023/2226/EU stelt immers heel nauwkeurig de verplichtingen vast die de lidstaten in hun interne recht dienen op te nemen ten aanzien van o.a. de aanbieders van cryptoactivadiensten als de belastingautoriteiten³. Zo definieert Richtlijn 2023/2226/EU heel precies het persoonlijke, territoriale en materiële toepassingsgebied van de verschillende verplichtingen inzake het verzamelen en verstrekken van inlichtingen (waarvan sommige persoonsgegevens kunnen zijn) ten laste van de aanbieders van cryptoactivadiensten en de bevoegde belastingautoriteiten. Richtlijn 2021/514 bepaalt aldus op gedetailleerde wijze welke gegevens de rapporterende financiële instellingen, intermediairs, rapporterende platformexploitanten en rapporterende aanbieders van cryptoactivadiensten moeten verzamelen om die vervolgens mee te delen aan de bevoegde belastingautoriteiten alsook welke gegevens de bevoegde belastingautoriteiten automatisch met elkaar moeten uitwisselen. De Autoriteit neemt akte van het feit dat de bewegingsvrijheid voor de Belgische wetgever zeer beperkt is. **Bijgevolg beperkt de Autoriteit haar opmerkingen tot die aspecten van de ordonnantie waarvoor de Belgische wetgever wel enige bewegingsvrijheid geniet.**

A. Voorafgaande algemene opmerking inzake het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel

7. De Autoriteit brengt in herinnering dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG.

² EDPS, "Opinion 9/2023 on the Proposal for a Council Directive amending Directive 2011/16/EU on administrative cooperation in the field of taxation", 3 april 2023.

³ Namelijk de verplichting inzake automatische informatie-uitwisseling tussen belastingautoriteiten.

Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG⁴.

8. Krachtens artikel 22 van de Grondwet⁵, artikel 8 van het EVRM en artikel 6, lid 3, van de AVG, moet voor dergelijke verwerkingen duidelijke en nauwkeurige regelgeving gelden, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn⁶. Met andere woorden, de regelgeving die de gegevensverwerking regelt of waarvan de toepassing een gegevensverwerking met zich meebrengt, moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat bij lezing ervan, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.

9. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de 'essentiële elementen' voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.

10. Bijgevolg moeten de 'essentiële elementen' van de verwerking van persoonsgegevens in de ordonnantie zelf worden vastgelegd. In beginsel zijn deze "essentiële elementen": 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

11. De ordonnantie vertoont op dit vlak enkele lacunes, met name wat betreft het uitdrukkelijk aangeven van de met de verwerking(en) nagestreefde doelstelling, de categorieën van verwerkte gegevens en de maximale opslagperiode van de gegevens.

⁴Artikel 6, lid 1, van de AVG: "De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)"

⁵ Volgens artikel 22 Grondwet moeten de "wezenlijke elementen" van de gegevensverwerking (waaronder het doeleinde, de (categorieën van) gegevens en betrokkenen en, in voorkomend geval, de ontvangers, alsook de maximale bewaartermijn) duidelijk kunnen worden afgebakend door middel van een 'formele wettelijke norm'. In deze context is een delegatie aan de uitvoerende macht "niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover deze delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven en louter betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd".

⁶ Zie ook overweging 41 van de AVG.

B. Doeleinde

12. Wat betreft de doeleinden van de ontvangen (fiscale) inlichtingen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - zoals vernoemd onder Afdeling A. *Openbaarmaking van inlichtingen en bescheiden* van Hoofdstuk 6. *Voorwaarden inzake de administratieve samenwerking* – verduidelijkt het ontwerp dat de inlichtingen kunnen worden gebruikt *"voor de vaststelling, de toepassing en de handhaving van de Belgische wetgeving met betrekking tot de in artikel 2 van de richtlijn bedoelde belastingen, alsmede de btw, andere indirecte belastingen, douanerechten, de bestrijding van het witwassen van geld en van de financiering van terrorisme"* (artikel 20, lid 2, 1° ontwerp van ordonnantie van 26 juli 2013).

13. De Autoriteit wijst er met betrekking tot voormelde bepaling op dat het voorontwerp van ordonnantie uitsluitend kan voorzien in het gebruik van ontvangen (fiscale) inlichtingen voor doeleinden die behoren tot de bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bijgevolg dient te worden **verduidelijkt dat de inlichtingen kunnen worden gebruikt voor de vaststelling, de toepassing en de handhaving van de regelgeving van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest** [met betrekking tot], en niet van de Belgische wetgeving (dit gelet op het toepassingsgebied van de ordonnantie, zie artikel 4 van de ordonnantie van 26 juli 2023).

14. Verder wordt er, door het ontwerp van ordonnantie, een bepaling toegevoegd aan artikel 20 van de ordonnantie van 26 juli 2023 dat een ruimer gebruik van de inlichtingen toestaat, specifiek in de situaties waarin besluiten zijn genomen op grond van artikel 215 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met betrekking tot beperkende maatregelen.

15. De Autoriteit wijst er op dat de EDPS in zijn advies nr. 9/2023 reeds gewezen heeft op het feit dat *"the Proposal should clarify that any personal data received may only be used for a different purpose if the further processing is based on EU or Member State law that constitutes a necessary and proportionate measure in a democratic society to safeguard one of the objectives referred to in Article 23(1) GDPR. In order to provide a higher level of harmonisation and legal certainty, the EDPS additionally recommends to provide in the Proposal itself an (exhaustive) list of purposes for which personal data might be further processed."*

16. De Autoriteit wijst er op dat een dergelijke exhaustieve lijst desgevallend - met het oog op de harmonisatie binnen de EU - door de Europese wetgever dient te worden vastgesteld en dat de beoordelingsmarge van de decreetgever in dat geval erg klein zou zijn. Desalniettemin en bij gebrek aan een exhaustieve lijst vastgesteld door de Europese wetgever wijst de Autoriteit er op dat **de**

^{7 7} EDPS, "Opinion 9/2023 on the Proposal for a Council Directive amending Directive 2011/16/EU on administrative cooperation in the field of taxation", 3 april 2023, p. 7.

huidige omschrijving van deze doeleinden een potentieel hoog risico inhoudt op *function creep*⁸ en dat men bijgevolg, met het oog op de voorzienbaarheid en transparantie naar de betrokkenen toe, in het voorontwerp dan wel de Memorie van toelichting zo precies mogelijk de (bijkomende) doeleinden dient af te bakenen waarvoor de verzamelde persoonsgegevens (verder) kunnen worden verwerkt en zulks bijvoorbeeld met verwijzing naar artikel 23.1 AVG en/of relevante nationale of regionale regelgeving.

C. (Categorieën van) verwerkte gegevens

17. Artikel 27/3 van de ordonnantie van 26 juli 2013 luidt als volgt:

"De categorieën van persoonsgegevens die, in het kader van artikel 27/2, worden verwerkt betreffen:
1° persoonlijke identificatiegegevens, rijksregisternummer of identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens, zoals het fiscaal identificatienummer;
2° financiële bijzonderheden;
3° persoonlijke kenmerken;
4° samenstelling van het gezin."

18. Dit artikel voegt in zijn huidige formulering **geen werkelijke juridische waarde** toe, gezien ze niet worden gekoppeld aan de betrokken specifieke doeleinden of subdoeleinden van de verwerkingen die kunnen plaatsvinden onder de ordonnantie van 26 juli 2013. Verder wijst de Autoriteit er op dat het opnemen van de categorieën van persoonsgegevens die zullen worden verzameld en verwerkt in een afzonderlijke bepaling (onder Hoofdstuk F. *Nadere regels*) van de ordonnantie enkel nuttig is indien en voor zover deze gegevens niet reeds zijn opgenomen in overige bepalingen van de ordonnantie (die de omzetting vormen van de Europese richtlijnen). Ook zijn de **begrippen 'financiële bijzonderheden' en 'persoonlijke kenmerken' bijzonder vaag**; als men beslist deze bepaling te bewaren, dan dienen deze begrippen te worden gepreciseerd.

19. De Autoriteit wijst er op dat artikel 27/3 van de ordonnantie van 26 juli 2013 in zijn huidige formulering geen reële meerwaarde biedt in termen van voorzienbaarheid en transparantie naar de betrokkenen toe. Een afzonderlijke bepaling bevattende alle categorieën van persoonsgegevens is uitsluitend pertinent indien deze een exhaustieve lijst van alle categorieën bevat, gelinkt aan de doeleinden waarvoor deze zullen worden verzameld alsook de betrokkenen waarop deze persoonsgegevens betrekking hebben. Bijgevolg is de Autoriteit van mening dat **dit artikel moet worden herzien, of zelfs weggelaten**. Het kan nodig zijn om de categorieën van te verwerken gegevens nauwkeurig te omschrijven in een afzonderlijke bepaling, indien blijkt dat de categorieën van verwerkte gegevens niet duidelijk zijn geïdentificeerd of gedefinieerd in de overige bepalingen van

⁸ D.w.z. de verruiming van de doeleinde van de verwerking tot op een niveau waar de bescherming onder de AVG totaal wordt uitgehold.

de richtlijn. Dit om er voor te zorgen dat de categorieën van verwerkte gegevens die moeten worden verwerkt, ook daadwerkelijk kunnen worden verwerkt. Dit is aan de aanvrager om na te gaan.

D. Bewaartermijn

20. Artikel 27/2 van de ordonnantie van 26 juli 2013 stelt:

"Onverminderd hun noodzakelijke bewaring voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, worden de in het eerste lid bedoelde persoonsgegevens bewaard gedurende de strikt noodzakelijke duur voor de voor deze ordonnantie beoogde doeleinden, met een maximale bewaartermijn die, een jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de in het eerste lid bedoelde verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen, die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens, niet mag overschrijden."

21. Artikel 27/5 van de ordonnantie van 26 juli 2013 luidt daarentegen als volgt: *"De binnenlandse bevoegde autoriteit bewaart de gegevens die zij via automatische uitwisseling van inlichtingen overeenkomstig de artikelen 9 tot en met 9/4 heeft ontvangen, niet langer dan nodig is, maar in geen geval korter dan 5 jaar na de datum van ontvangst om de doelstellingen van deze ordonnantie te verwezenlijken."*

22. De Autoriteit merkt op dat er bijgevolg **twee bepalingen naast elkaar bestaan** die een bewaartermijn bevatten. Dit roept verwarring op, en dient te worden aangepast. Wat betreft de vastgestelde bewaartermijnen, gaat de Autoriteit er van uit dat men een onderscheid poogt te maken tussen, enerzijds, de bewaartermijn van de fiscale inlichtingen waarvan de administratie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ontvanger is - met name de gegevens die zij ontvangt van een andere EU-lidstaat met het oog op het uitvoeren van haar eigen fiscale bevoegdheden (nl. artikel 27/5) - en, anderzijds, de gegevens die zij verzamelt en verwerkt met het oog op de overmaking ervan aan een andere EU-lidstaat naar aanleiding van een verzoek tot uitwisseling van deze laatste (nl. artikel 27/2). Dit komt echter **niet goed tot uiting in de tekst van de ordonnantie**, en dient bijgevolg te worden aangepast.

23. De Autoriteit wijst **overigens**, wat betreft artikel 27/2 van de ordonnantie, op het feit dat:

1) Het niet aan de ordonnantie is om te bepalen hoe lang gegevens mogen worden bewaard (verwerkt) voor *andere* doeleinden dan dewelke in de ordonnantie zijn vastgelegd. M.a.w. in de ordonnantie moet

worden gespecificeerd hoe lang de gegevens mogen worden bewaard voor de doeleinden die het nastreeft. Bijgevolg **dient** het **gedeelde 'Onverminderd ...' van de ordonnantie worden geschrapt**.

2) De eenvoudige verwijzing naar een bewaartermijn die niet langer mag zijn dan "een jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke horen" **niet volstaat op het vlak van voorspelbaarheid**. Hoewel de criteria voor het bepalen van de maximale bewaartermijn worden vermeld, wordt aanbevolen om expliciet te verwijzen naar de bepaling die de verjaringstermijn(en) vastlegt. Men dient namelijk een duidelijk zicht te hebben op de toepasselijke verjaringstermijnen en deze, met het oog op de voorzienbaarheid en transparantie, te vermelden dan wel minstens een verwijzing op te nemen naar de toepasselijke regelgeving waaruit de betrokken verjaringstermijnen blijken.

24. Wat betreft artikel 27/5 van de ordonnantie, wijst de Autoriteit op het feit dat het beginsel van opslagbeperking vereist dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Daarom moet de ordonnantie **een maximale termijn** voor het bewaren van gegevens bevatten **of minstens de criteria die toelaten deze termijn te bepalen**, en niet alleen een minimumtermijn.⁹

E. Varia

Aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke

25. Artikel 4, lid 7, van de AVG bepaalt dat wanneer de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, *"daarin kan worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen"*. De aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke vergroot de voorspelbaarheid van de beoogde gegevensverwerkingen en stelt de betrokkenen in staat gemakkelijk (of ten minste gemakkelijker) te zien tot welke persoon of instelling zij zich moeten wenden om hun door de AVG toegekende rechten uit te oefenen, hetgeen bijdraagt tot de versterking van de effectiviteit van deze rechten.

26. Wanneer het Unierecht of het recht van een lidstaat een verwerkingsverantwoordelijke aanwijst, moet ervoor worden gezorgd dat deze aanwijzing relevant is ten aanzien van de feitelijke omstandigheden¹⁰. Met andere woorden, het is noodzakelijk om voor elke verwerking van

⁹ Zie ook EDPS, "Opinion 9/2023 on the Proposal for a Council Directive amending Directive 2011/16/EU on administrative cooperation in the field of taxation", 3 april 2023, p. 9.

¹⁰ Zowel het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) als de Autoriteit benadrukken dat het begrip verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: EDPB, Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" in de AVG, 7 juli 2021, https://edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.pdf, p. 11 en Autoriteit, Overzicht van de begrippen

persoonsgegevens na te gaan wie feitelijk het doel van de verwerking nastreeft en zeggenschap over de verwerking heeft.

27. Artikel 27/2 van de ordonnantie van 26 juli 2013 stelt dat de binnenlandse bevoegde autoriteit de verwerkingsverantwoordelijke is *"voor de verwerking van de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze ordonnantie"*. In artikel 5,6° wordt het begrip binnenlandse bevoegde autoriteit gedefinieerd als: "het centraal verbindingsbureau, de verbindingdiensten of de bevoegde ambtenaren die door de bevoegde autoriteit gemachtigd zijn voor de uitwisseling van inlichtingen met een buitenlandse autoriteit en voor andere vormen van administratieve samenwerking in de zin van deze ordonnantie. Voor de toepassing van deze ordonnantie is de binnenlandse bevoegde autoriteit de Brusselse Hoofdstedelijke Regering."

28. Ten eerste, wat de aanduiding van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreft, is de Autoriteit van mening dat **deze aanwijzing niet specifiek genoeg** is. Door te verwijzen naar de Brusselse Hoofdstedelijke Regering als geheel, wordt een opening gecreëerd voor om het even wie binnen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om gegevens te verwerken. Deze vage formulering zorgt voor onzekerheid en opent de mogelijkheid tot verwerking voor te veel partijen. De Autoriteit is daarom van mening dat een aanpassing noodzakelijk is, zodat wordt aangegeven dat een specifieke bevoegde dienst, agentschap, minister of organisatie hiervoor verantwoordelijk is in plaats van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

29. Ten tweede, **moet worden aangegeven en gepreciseerd voor welke gegevensverwerking(en) van persoonsgegevens die aanwijzing geldt**, anders draagt de aanwijzing niet bij aan de voorspelbaarheid van die gegevensverwerkingen. De zin *"voor de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk voor de uitvoering van de bepalingen van deze ordonnantie"* is te vaag, zeker gezien er nog andere verwerkingsverantwoordelijken zijn in de zin van de richtlijn.¹¹

30. Ten derde, moet duidelijk worden aangegeven in welke gevallen de bij de verwerking betrokken entiteiten voor de verwerking alleen als verwerkingsverantwoordelijke worden beschouwd

verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG,) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten, <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/begrippen-verwerkingsverantwoordelijke-verwerker-in-het-licht-van-de-verordening-eu-nr.-2016-679.pdf>, p. 1.

¹¹ Dit wordt ook expliciet bepaald in artikel 25, lid 3 van de richtlijn 2011/16, zoals gewijzigd door richtlijn 2023/2226: *"Rapporterende financiële instellingen, intermediairs, Rapporterende platformexploitanten, Rapporterende aanbieders van cryptoactivadiensten en de bevoegde autoriteiten van lidstaten worden beschouwd als verwerkingsverantwoordelijken, die alleen of gezamenlijk optreden. Bij de verwerking van persoonsgegevens voor de toepassing van deze richtlijn wordt de Commissie geacht de persoonsgegevens namens de verwerkingsverantwoordelijken te verwerken en voldoet zij aan de vereisten voor verwerkers in Verordening (EU) 2018/1725. Voor de verwerking wordt een overeenkomst gesloten in de zin van artikel 28, lid 3, van Verordening (EU) 2016/679 en artikel 29, lid 3, van Verordening (EU) 2018/1725."*

Zie bijvoorbeeld ook Memorie van toelichting bij het voorontwerp, p. 25 waar de rapporterende aanbieders van cryptoactivadiensten worden aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke.

en wanneer zij als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken moeten worden beschouwd. In dit verband merkte de EDPS op dat in de toelichting bij het voorstel wordt aangegeven dat de lidstaten optreden als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken bij de administratieve samenwerking.¹² De Autoriteit **verzoekt** de aanvrager bijgevolg **te onderzoeken of de bij de verwerking betrokken entiteiten niet optreden als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken voor bepaalde gegevensverwerkingen**. In geval van gezamenlijke verantwoordelijkheid is artikel 26 van de AVG van toepassing; de Autoriteit verwijst voor de praktische gevolgen daarvan naar punt 2 van het tweede deel van de op 7 juli 2021 door het Europees Comité voor gegevensbescherming vastgestelde richtsnoeren 07/2020 betreffende de begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" in de AVG.¹³ Met name zal op transparante wijze moeten worden bepaald wie verantwoordelijk is om de betrokkenen die hun rechten in het kader van de AVG uitoefenen te beantwoorden (onverminderd het feit dat, overeenkomstig artikel 26.3 van de AVG, de betrokkenen hun rechten in het kader van de AVG kunnen uitoefenen ten aanzien van elk van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken).

31. De Autoriteit wijst er in dit verband op dat indien wordt geopteerd voor een expliciete aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) in de norm (zoals *in casu*), men er over dient te waken dat deze aanduiding gebeurt op een duidelijke en voorspelbare wijze voor de betrokkenen. Het verdient bijgevolg aanbeveling voorgaande nader te preciseren.

¹² Zie EDPS, "Opinion 9/2023 on the Proposal for a Council Directive amending Directive 2011/16/EU on administrative cooperation in the field of taxation", 3 april 2023, p. 9 en Europese Commissie, voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen, COM(2022) 707 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0707>, p. 4.

¹³ Te raadplegen via de volgende link (let op: deze vertaling werd nog niet officieel goedgekeurd): https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.pdf.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat minstens de volgende wijzigingen geboden zijn in de ordonnantie:

- Het ontwerpartikel 20, lid 2, 1° van de ordonnantie moet alleen verwijzen naar de regelgeving van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en niet de Belgische wetgeving (zie randnrs. 12 en 13)
- De nadere afbakening van de (bijkomende) doeleinden waarvoor de in het kader van het voorliggende voorontwerp van decreet verzamelde persoonsgegevens desgevallend verder kunnen worden verwerkt en dit met het oog op het vergroten van de voorzienbaarheid en transparantie naar de betrokkenen toe en teneinde het risico op function creep te beperken (zie randnrs. 14 tot en met 16);
- Artikel 27/3 van de ordonnantie – wat betreft de categorieën van verwerkte persoonsgegevens – herzien of zelfs weglaten, gelet op de opmerkingen geformuleerd in randnummers 18 en 19.
- Verduidelijken van de bewaartermijn(en) van de verwerkte persoonsgegevens, overeenkomstig de opmerkingen geformuleerd in randnummers 22 tot en met 24.
- Verduidelijking van de verwerkingsverantwoordelijkheid, overeenkomstig de opmerkingen geformuleerd in randnummers 27 tot en met 31.

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,

(get.) Alexandra Jaspar, Directeur